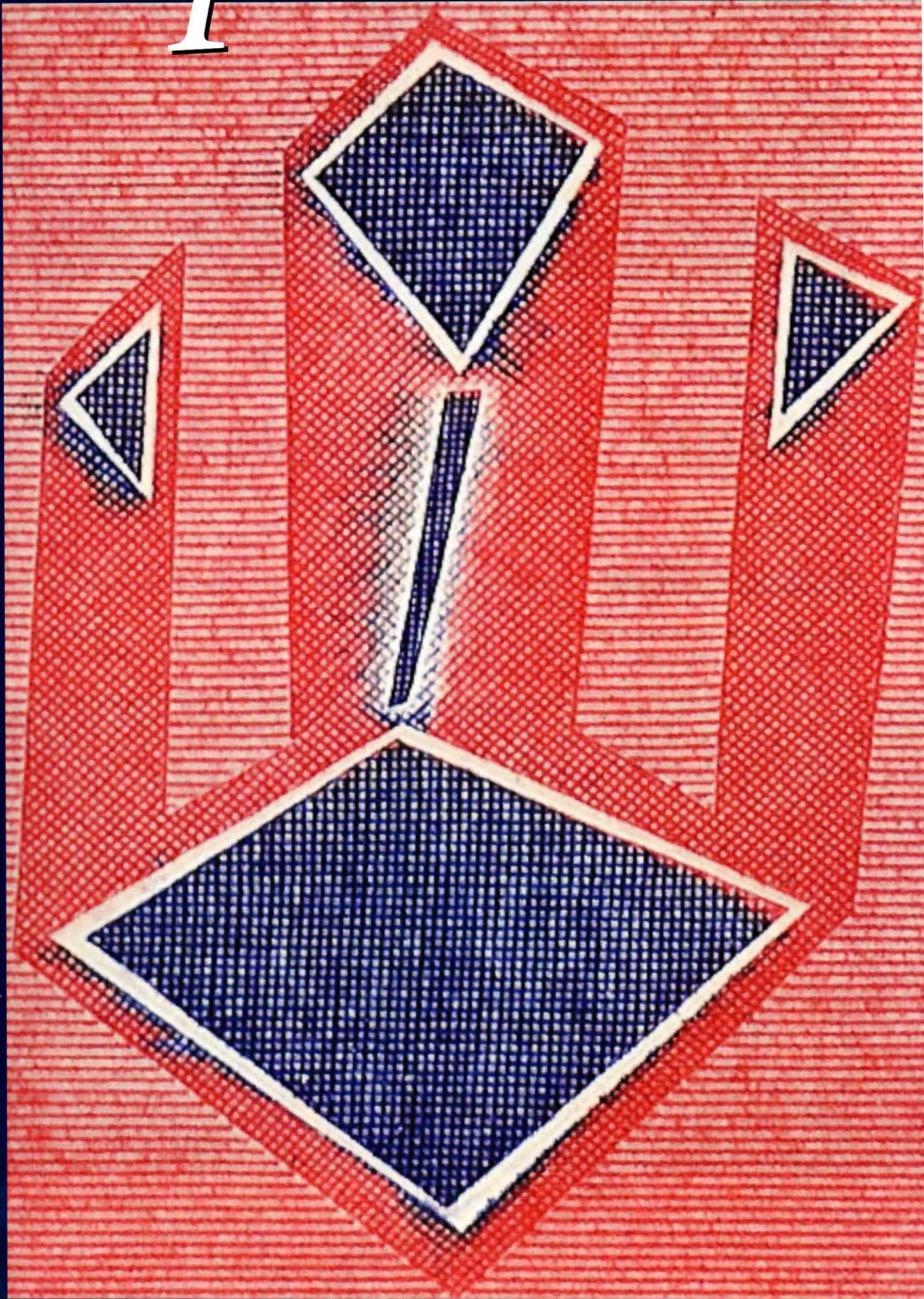


MUSEUMS

poster

NR. 3 / SEPTEMBER 2008
POST & TELE MUSEUM





Over indgangen til Købmagergade 37 står i sandsten: DST. Bag denne facade satte det officielle Danmark i mellemkrigsårene fart på kommunikationen med anvendelsen af den nyeste teknologi. Huset rummede nemlig Danmarks Stats-Telegraf.

Et hus med forbindelser

Kommunikation i mellemkrigstiden II

Af Birgitte Wistoft

Midt på Købmagergade i København ligger et hus, der i årtier var knudepunkt for teletrafikken i Danmark, og hvis byggesten blev lagt i årene efter 1. verdenskrig. Siden Post & Tele Museum for 10 år siden flyttede ind i de historiske lokaler, har alle fået mulighed for at færdes i rum, der tidligere var forbeholdt ansatte inden for telegrafi, telefoni og radiofoni.

„Den lille intelligente Telegraf-etat“

Sådan kaldte Edvard Brandes engang nationens hårdtarbejdende og ringe betalte telegrafister, og det var endda før 1. verdenskrig for alvor satte skub i telegramtrafikken. Fra nogle få lokaler i den gamle

postgård i Købmagergade ekspederede telegrafister den nationale og internationale korrespondance i døgndrift. 363 mænd og kvinder arbejdede på skift i 30 timers vagter tre gange ugentligt i krigens første år. Intet under, at sygefraværet var højt: 11 dage per mand og 26 per kvinde i 1914.

Ni år i byggerod

Telegrafpersonalet var ikke i tvivl om årsagen til de mange sygedage: Lokalerne i postgården var for trange, uhygiejniske og mørke, og luften blev forpestet af gas- og petroleumslamperne. I 30 år havde man kæmpet for nye lokaler. I 1915 kom der endelig fokus på problemet, og arkitekt Andreas Clemmensen (1852-1928) fik i opdrag at skabe nye lokaler til Statstelegrafen. Han er ophavsmanden til postgårdens nabo, den musegrå „barok“-bygning med side-, mellem- og forbindelsesfløje, der for-

bandt postlokalerne med de nye telegraflokaler.

Byggeriet påbegyndtes 1917, indviedes 11. april 1923 og var færdigt i 1925. Det tog otte år at opføre hen over hovederne på de arbejdende telegrafister og postfolk. Statsrevisorerne konkluderede: Det havde uden tvivl været hurtigere, billigere og bedre at bygge nyt.

Bag låste døre

To gamle gavlhuse (Købmagergade 35 og 37) var faldet for det ny barokhus. I det ene (nr. 37) havde publikums adgang til telegramindleveringen været. Det blev også tilfældet i Clemmensens hus, blot var indleveringen nu placeret i en indre, overdækket gård, der modsvarede postgårdens nye ekspeditionslokale: Køreporten i postens røde palæ var blevet til en trappe op til en overdækket indre gård, hvor ovenlys og søjler på murværket tog vel imod publikum.

På indvielsesdagen i 1923 kunne overtelegrafist Abrahamsen understrege over for den indbudte presse, at den som offentlighedens repræsentanter for første gang i statens historie nu ville blive budt på en rundvisning BAG indleveringen – bag de døre, der på grund af telegramhemmeligheden altid havde været låste, „det lukkede Land“ for publikum. Vi går med.

Automat-telegrafi

Statstelegrafens nye hovedsæde rummede tre afdelinger: Telegraf-fen, Telefonen og Regnskabsafdelingen. Telegraf-fen var storebror og indtog de to nederste etager i den nyopførte tværbygning, der strakte sig fra Valkendorfs-gade til Løv-stræde og lå bagved og parallelt med postgård og barokhus. Huset er opført i ren jernbeton, og det mærkes på akustikken den dag i dag. Personalet var heller ikke begejstrede dengang, for larmen fra de automatiske telegrafiapparater var øredøvende, men pressen var imponeret.

Den elektriske telegrafi havde for længst omspændt kloden, og fingeren på morsenøglen havde fået hjælp af bl.a. „Wheatstones automatiske telegrafsystem“.

Telex i svøb

Større firmaer havde siden 1908

kunnet få direkte telegrafforbin-delse med Købmagergade, og via „typetrykapparatet“ kunne de udveksle læselige telegrammer med Hovedtelegrafstationen. En lang-sommelig – og bestemt ikke lydløs – teknologi, der fra 1932 efterhånden måtte vige pladsen for „fjernskriveren“, hvis enkle funktionalitet blev en sand revolution: Tele-grafpersonalets væsentligste kvalifikation blev evnen til hurtig blind-skrift – og fjernskriverabonnenter kunne via de første telexnet kom-munikere direkte med hinanden.

Stats- eller Rigstelefon

I husets øverste etager fik Statstele-fo-nen nye faciliteter. Først under 2. verdenskrig ændredes navnet til Rigstelefonen, men funktionen var den samme: Etablering af telefon-samtaler mellem de regionale tele-fonselskabers områder samt med udlandet. Her imponerede især „Interurbansalen“ på 4. etage. Fra et hævet podium midt i den lange sal overvågedes de mange damer, der styrede den regionale og inter-nationale samtaletrafik. Den smukke sal anvendes i dag til sær-udstillinger.

Her fødtes Danmarks Radio

Det nye hus, i daglig tale Hoved-telegrafstationen, havde plads til eksperimentier. Radiokommunika-

tion var belagt med strikte statslige begrænsninger, men da man i Eng-land lagde ud med at anvende ra-dioen til underholdning i 1920, blev radiofoni hurtigt det hotteste, en udbyder af teletjenester kunne tilbyde publikum. Derfor fik dansk radiofoni studier, forstærkerrum og administration i Statstelegra-fens nye hus. Med Radioordningen af 1925 blev tjenesten lagt under Statstelegraf-fen og et programan-svarligt Radioråd, og radiomodta-geren blev den tekniske nyskabelse, der til dato har fået den hurtigste udbredelse i Danmark – i tæt kon-kurrence med mobiltelefonen.

Radioen flyttede i løbet af få år til andre og større lokaler, men endnu kan vi i Købmagergade 37 bese de tidligste radiofoniske reli-ker og de lokaler, hvorfra kammer-sanger Emil Holm m.fl. underholdt de danske radiolyttere. Som et af tidens blade bemærkede: Gullash-tiden var blevet afløst af Radio-tiden – og det skete selvfølgelig fra kommunikationens hjertekammer i Købmagergade.

Kammersanger Emil Holm synger Mus-sorgskijs „Humlebie“ i 1924. Pianisten er Viktor Fischer. Studiet blev kaldt „den omvendte flødebolle“ og lå i stueetagen på hjørnet af Købmagergade og Løv-stræde. Lokalet er i dag indrettet til kon-tor. Fotograf: Tage Christensen, Politiken.

*Wheatstonesalen
en travl konfirma-
tionssøndag i
1936.*



Fra frimærke til kunstværk

Af Erik Jensen

Der gik mange år fra udgivelsen af de første danske frimærker, til mærkerne udnyttede deres potentiale som små ambassadører for Danmark. Det skete først for 75 år siden, da trykmetoden blev fornyet.

Frimærker i unåde

Medvirkende til ændringen var bl.a. stigende utilfredshed med motiverne på de danske frimærker. Ikke blot menigmand, men også kunstnerisk kyndige personer beklagede sig fra sidste halvdel af 1920'erne og frem nærmest systematisk i såvel dags- som fagpressen over frimærkernes manglende evne til virkelig at fortælle omverdenen om Danmark og danskernes gøren og laden. Posten skulle i større omfang promovere landet ved at vise turistegnede motiver og samtidig sørge for at slå nogle slag for såvel landbrugs- som industriprodukter.

Der blev kritiseret og fremført eksempler på, hvorledes andre lande „godt kunne finde ud af det“, og såvel et par af de største københavnske dagblade som Tegnerforbundets medlemsblad afholdt konkurrencer om at levere seværdige bidrag til forbedring af landets frimærker. I nogle tilfælde blev vinderens tegninger sendt videre til

postens generaldirektør med anbefaling. I Generaldirektoratet for P&T tilbageviste man i begyndelsen kritikken. Postvæsenet syntes selv, at dets frimærker var gode nok til formålet med de nu engang anvendte motiver: bølgelinierne, den siddende regent og fra 1927 også et prægtigt sejlskib. Hertil kom i løbet af årene 1925-1930 nogle få særfrimærker med andre motiver fra virkelighedens verden såsom gengivelse af Danmarks to første frimærker i anledning af deres 75-års jubilæum, en æskulapsnog på en serie mærker med overpris til fordel for Kræftens Bekæmpelse og et fly over et plovforspand med to heste på de særlige luftpostfrimærker. Publikum måtte jo også vise forståelse for frimærkernes formål: I bund og grund var der tale om en kvittering for en tjenstlig ydelse og ikke egentlige kunstværker!

I det lange løb kunne postvæsenets ledelse ikke blive ved med at ride stormen af. Også på parnasset, Det Kongelige Danske Kunstakademi, hvor posten hentede kunstnerisk rådgivning, indså de kyndige, at der måtte fornyelse til.

Bogtrykkeri i unåde

I 1930 fik postvæsenet en anledning til at forny frimærkeytrykningsforærende. H. H. Thieles Bogtrykkeri i København, som siden begyndelsen i 1851 havde trykt Danmarks frimærker, forsøgte i

løbet af 1920'erne at følge med tiden og forny maskinparken. Følgelig mistede firmaet ordrer, og indtægterne faldt mærkbart. Da det blev opdaget, at trykkeriet havde bedt om og fået kontante forskud af P&T mod sikkerhed i bygningen, afviklede posten samarbejdet.

Tryk på hos posten

Frimærkeproduktionen blev sideløbende flyttet til Post- og Telegrafvæsenets værksteder på Amager, hvor der allerede i 1932 var blevet opstillet en stålstikrotationsmaskine. Trykteknikken i den nye maskine var baseret på en håndgjort gravure med fine detaljer, som det nærmest var umuligt at efterligne, og man benyttede derfor lejligheden til at ophøre med brugen af vandmærket papir.

De første stålstukne frimærker var klar til salg på posthusene den 1. juli 1933 med genbrug af tidligere anvendte motiver. Først i 1935 udkom særfrimærker, der formidlede danske temaer. Den 1. oktober udkom således tre frimærker i anledning af 100-årsdagen for udsendelsen af H. C. Andersens første eventyr.

Enestående prøvetryk

På et prøvetryk fra 1936 ses et forsøg på trykning af frimærker i stålstik med kobberbelagte trykcylindre. Hidtil havde man præget frimærkerne i et lag krom på tryk-

Prøvetryk fra 1936 med to landes frimærker side om side.



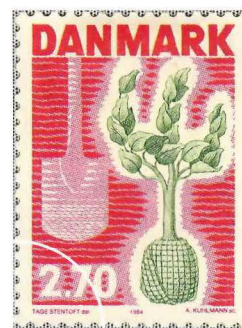
cylindren, men det blev alt for hurtigt slidt ned. Man gik nu over til at præge i kobber, som efterfølgende blev forkromet. Kromlaget kan fornys igen og igen, og selve prægningen slides derfor ikke under trykning.

Prøvecylindren med to hele ark bestod af rækker med seks danske og to islandske frigørelsesmidler, der blev perforeret som normalt ved ark à 100 stk. i det mindste format – dvs. at luftpostfrimærkerne her er gennemperforerede på midten. Prøvetrykkene findes også i blå farve og er måske verdens eneste med to landes frimærker side om side.

Frimærkekunst

I 1968 udskrev posten en lukket konkurrence om at tegne Danmarks første trefarvede frimærke. Professor Richard Mortensen vandt med et såkaldt nonfigurativt motiv, som det trods store anstrengelser ikke kunne lade sig gøre at trykke kunstnerisk forsvarligt. Farverne løb nemlig sammen. Det kasserede resultat pryder Museums-Postens forside.

Det vindende frimærke skulle have været udsendt den 10. april 1969, men det måtte tegnes om og have én millimeter brede „respektzoner“ for at undgå farvesammenløbningen. Udgivelsen måtte derfor udskydes til den 10. november 1969, og i mellemtiden udkom et andet trefarvet frimærke den 12. juni 1969. Det blev dermed det første af slagsen, for på Povl Christensens frimærke i anledning af Dannebrogens 750-års jubilæum løb farverne ikke sammen.



Til venstre: Richard Mortensens nonfigurative frimærke udkom den 10. november 1969. Den kasserede udgave ses på bladets forside. I midten: Dannebrog på Danmarks første trefarvede frimærke fra 12. juni 1969. Til højre: Tage Stentofts frimærke fra 26. januar 1984 for kampagnen „Plant et træ“ er det første danske frimærke trykt med offset. Planten er trykt i stålstik, og der er taget højde for at undgå sammenblending med offsetfarverne.

Alt er muligt

Efter anskaffelsen af postens seneste frimærketrykkemaskine i 1981 har danske frimærker kunnet trykkes i både stålstik, dybtryk og offset. Maskinen kan endda præstere at anvende alle trykmetoder i samme trykgang og kan dermed fremstille så fornemme tryksager, som ellers kun leveres fra Nationalbankens seddeltrykkeri. Dybtrykket giver bl.a. mulighed for trykning af metalfarver som fx guld, sølv og bronze. I en tid, hvor mange andre lande er gået bort fra stålstikket, er trykmetoden fortsat

basis i dansk frimærkeproduktion. Ud over at trykmetoden gør det næsten umuligt at lave forfalskninger, giver kombinationen med dybtryk og offset optimale muligheder for at fremstille frimærker af en meget høj kunstnerisk værdi.

75-års jubilæet markeres med en udstilling af samtlige prøvemærker fra de fire Goebel-maskiner i Frimærkekabinettet på 3. sal. Samme sted kan man se de permanente udstillede samlinger af alle Danmarks og Grønlands frimærker.

Postvæsenet har i årenes løb disponeret over i alt fire trykmaskiner, benævnt M1 – M4, som alle er købt hos firmaet Goebel i Tyskland og har haft stålstikket som basis. Her bringes en oversigt over de enkelte maskiners kunnen og levetid.

	M1	M2	M3	M4
Driftsperiode	1932-1968	1953-1982	Siden 1968	Siden 1981
Stålstik	1 farve	1 farve	3, senere 6 farver	6 farver
Dybtryk	Nej	1 farve	Nej	1 farve
Offset	Nej	Nej	Nej	4 farver



Smagsdommere i marketenderiet

Af Kirsten Benn Lykkebo

I Telefonhuset på Nørregade i København var der et marketeri for telefonistinder og funktionærer. I dette blev der den 1. oktober 1910 oprettet en ankeprotokol, der på foranledning kunne bringes klagere i hænde, og heri kunne han, eller i sjældnere tilfælde hun, skrive sin klage. Set på knapt hundrede års afstand kan frokostpolemikerne bringe et lille smil frem på læberne hos de fleste. Her er et par smagsprøver.

Kan man diskutere rullepølsens smag?

Under overskriften 'Smørrebrødet bliver daarligere og daarligere!' klagede en ingeniør i december 1911 over kvaliteten af de råvarer, der blev serveret i marketenderiet. I svaret fra marketenderiudvalget foreslog man – på trods af følgende overordnede vurdering af klagen: 'Om Smagen i Almindelighed – og af Rullepølse i særdeleshed kan der jo for øvrigt ikke diskuteres' – at 'For at komme til Klarhed over en eventuelt nedadgående Tendens i Kvaliteten af Marketenderiets Varer, henstiller Udvalget til Dem, at forelægge et Stykke Smørrebrød, om hvilket De mener at burde beklage Dem for en Dommerkomité paa 4 Medlemmer, 2 valgte af Dem, 2 af Udvalget'. Stillet over for et sådant bureaukrati, trak klageren følehornene til sig.

Steins Laboratorium

Kvalitet kunne i nogle tilfælde diskuteres – eller i hvert fald kontrolleres. En henvendelse den 28. ja-

nuar 1917 om kakaoens dårlige kvalitet foranledigede marketenderiudvalget til prompte at sende en prøve af samme kakao til Steins Laboratorium for at teste indholdet: Dét ville de ikke have siddende på sig! Allerede to dage senere var resultatet klart: Kakaoen fejlede ikke noget. Prøven indeholdt 'ikke frøskaldele i større mængde'. Hvordan 'en større mængde' blev defineret i de vareknappe tider under 1. verdenskrig, kan vi kun gisne om.

Berettiget harme

Andre klager blev ikke vist samme imødekommenhed fra marketenderiudvalgets side. I maj 1913 begyndte sagen om den skårede kop. Slaget stod mellem en overassistent S og marketenderiudvalget og drejede sig om servicets kvalitet eller mangel på samme. Overassistent S skrev: 'Forleden dag fik jeg f. eks en Kop, hvoraf man knapt kunde se den blaa Kant for Skaar, jeg viste den til Hr. N og lagde den derefter i Papirkurven som Tegn paa, at den burde udgaa af Beholdningen. Men

Nej, Hr. N fandt den var god nok og samlede den omhyggeligt op igen. I berettiget Harme slog jeg den da i Stykker, i den skulde jeg ikke serveres mere'.

Bøde eller karantæne

Marketenderiudvalget reagerede ved at give overassistent S en bøde på 25 øre til erstatning af det ødelagte porcelæn, for som det hed: 'Det tør antages bekendt, at naar man med Vilje slaar noget i Stykker, maa man paa Forlangende erstatte det'. Da overassistenten nægtede at betale bøden, gav udvalget ham karantæne – ikke til marketenderiet, men til benyttelsen af al marketenderiets porcelæn. Sagen sluttede i ankeprotokol den 17. maj med en kommentar fra S om, at han i stedet for at betale bøden agtede at indkøbe sig en privat tallerken og benytte den til at indtage sin frokost fremover. Hvorfor han ikke også valgte at medbringe sin egen kop, melder historien ikke noget om.

Telefonhuset i Nørregade blev taget i brug af KTAS i 1909 og har været hovednerven i Københavns telefoni lige siden. TDC fraflyttede huset i juni 2008, men telefoncentralen bliver stående og vil fortsat være i funktion. Oplev Telefonhuset i billeder, film og lyd på www.ptt-museum.dk.

Damernes spise-stue i Telefonhuset fotograferet i 1910.



Kongelig overvågning

Af Liv Skovholm

„Spændende som en krimi“, sagde en af opponenterne ved forsvaret af en ph.d.-afhandling, hvis tilblivelse MuseumsPostens læsere siden 2005 har kunnet følge i artikelserien „Brudte segl“. Sløret løftes nu for det færdige projekt med udgivelse af afhandlingen i en bearbejdet udgave.

Postovervågningen har ikke tidligere været genstand for grundige undersøgelser i Danmark, og Sune Christian Pedersen har derfor været på en imponerende ekspedition i de danske arkiver. Resultatet er en bog fuld af dramatiske beretninger om udførelsen af det lidet ærefulde hverv og om de retslige og politiske konsekvenser, overvågningen fik.

To konger og en hofspion

Læseren kommer helt tæt på bogens hovedpersoner: Hofspionen

Portræt af Frederik 4. Malet af Rosalba Giovanna Carriera i 1709. Mål: 58 x 41,5 cm. Det Nationalhistoriske Museum på Frederiksborg Slot.



Christian Christoffer Erlund (1673-1754), Frederik 4. (1671-1730) og kronprins Frederik, den senere Frederik 6. (1768-1839). Med de tre som omdrejningspunkt kortlægges de forskellige former for postovervågning: Den hemmelige postspionage, som især Frederik 4. benyttede sig af via spionen Erlund, den helt åbenlyse brevcensur, der under Frederik 6. blev brugt til at kontrollere og undertrykke regeringskritiske stemninger i befolkningen, og den administrative postovervågning, som opstod i kraft af den måde, postvæsenet var organiseret på, og som gav postmestrene stor indsigt i, hvem der skrev breve til hvem. Dertil kommer alle de overvågedes skæbner, ofrene, for hvem postovervågningen kom til at afgøre liv og i visse tilfælde død.

En offentlig hemmelighed

Hverken Frederik 4. eller Frederik 6. lagde mere skjul på postovervågningen end, at brevskriverne var klar over risikoen for, at myndighederne læste med. På trods af at kongerne dermed fik færre oplysninger om potentielle modstandere, så de brevmediet som en tilstrækkelig stor trussel til, at de ønskede at disciplinere det. Der var dog ingen sikkerhed i at benytte andre kanaler til sine breve end postvæsenet. Også her risikerede man nemlig, at brevene blev opsnappet. Forestillingen om den mulige tredje læser kom varigt til at påvirke brevkulturen i samfundet.

Tro og agtsom

Loyal rimer på royal, men hvem skulle postmestrene være mest tro mod: kongen eller kunderne? Postmestrene gjorde som regel, hvad de kunne for at værne om kundernes tillid, men der var ikke som i dag en grundlovsfæstet ukrænkelighed omkring borgernes privatliv, herunder deres brevveksling. Kongen



Portræt af Frederik 6. Malet af Jens Juel, ca. 1780. Olie på lærred. Mål: 74 x 58 cm. Det Nationalhistoriske Museum på Frederiksborg Slot.

havde altid lov at læse undersåtterne over skulderen. Selv Frederik 6., som i 1784 udstedte et forbud til samtlige landets postmestre mod at „åbne eller brække nogens breve“, anførte samtidig følgende undtagelse: „med mindre det måtte være efter hans kgl. Majestæts specielle allernådigste befaling“. Sune Christian Pedersen viser, hvordan postvæsenet gradvist begyndte at stille sig på kundernes side, og han kæder dette skift sammen med skabelsen af den moderne embedsmand.

Brudte segl sætter således postovervågningens historie ind i Danmarks historie og trækker linjer til enevældens politiske kultur, dansk udenrigspolitik og statsforvaltningens mentalitetshistorie.

Brudte segl udkommer den 28. oktober 2008 og koster kr. 375,-. Ved forsendelse tillægges kr. 60,-. Bogen er forsynet med et væld af illustrationer og et engelsk resume. Bestil bogen allerede i dag ved henvendelse på tlf. 33 41 09 00 eller museum@ptt-museum.dk.

Frimærkeudgivelse

Den 7. november 2008 udkommer fire frimærker med vinterbær: Kristtorn, hvid julerose, taks og snebær. Motiverne er tegnet af Annette de Jonquières, og på udgivelsesdagen kl. 10-12 signerer hun førstedagskonvolutter i museets butik.

Udstilling, 3. sal

Drømmesporet

Følg sporet af alle tiders drømme om fremtidens kommunikation gennem 10 film i museets permanente udstilling – omgivet af al den kommunikationsteknologi, der ikke blev i drømmenes verden, men kom ud i virkeligheden.

Efterårsferien

11. til 19. oktober 2008

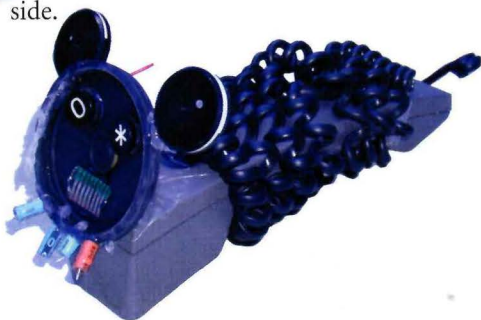
Rundvisninger specielt for børn og aktiviteten „Lav dit eget teledyr“.

Bemærk: Museet holder åbent mandag den 13. oktober.

Kulturnatten

Fredag 10. oktober 2008 kl. 18-24

Oplev bl.a. en clairvoyant, et 40 mand stort postorkester og en zoologisk have af teledyr. Se detaljeret program på museets hjemmeside.



En telemus, der er blevet til i museets værksted.

Biblioteket holder weekendlukket i perioden 1. september til 16. november 2008. Kontakt museet, hvis du har brug for at benytte biblioteket lørdag eller søndag.

Balkonen, 1. sal

Historier om fremtiden

Til 16. november 2008

Fordyb dig i drømme om fremtidens kommunikation gennem film, billeder og litteratur fra det 20. århundrede.

Café Hovedtelegraf, 5. sal

Fra rutebil til varevogn

17. juni til 19. oktober 2008

Fotoudstilling i anledning af 100-års jubilæet for postautomobilen i Danmark.

Frimærkekabinettet

Stålstik i Danmark i 75 år

Til 31. december 2008

Udstilling af prøvetryk m.m. fra 1933 og frem. Se omtalen på siderne 4 og 5.

Danske sportsfrimærker

Til 31. december 2008

Udstilling af danske sportsfrimærker 1971-2003.

Humblebiens Hule

Hver lørdag og søndag

Tegn dit eget „frimærke“, skriv med pen og blæk eller prøv telefoner med håndsving. Se aktuelt program på museets hjemmeside.



Udgivet af:

©Post & Tele Museum

- en fond stiftet af

Post Danmark A/S og TDC A/S.

Redaktion:

Birgitte Wistoft (ansv.)

Liv Skovholm

Layout: Finn Evald

Repro og tryk: Centertryk, Holbæk

Oplag: 28.000

ISSN 0909-1920

Forsiden: Det duede ikke! Udsnit af det prøvetryk, der skulle være blevet Danmarks første trefarvede frimærke med et nonfigurativt motiv udført af Richard Mortensen. Se Omtalen på siderne 4 og 5.

Post & Tele Museum

Købmagergade 37

Postboks 2053

1012 København K

Tlf. 33 41 09 00

Fax 33 41 09 09

E-mail: museum@ptt-museum.dk

Web: www.ptt-museum.dk

Åbningstider:

Museum

Tirsdag-lørdag kl. 10-17,

onsdag dog kl. 10-20,

søndag kl. 12-16.

Mandag lukket.

Bibliotek

Tirsdag-fredag kl. 10-17

Arkiv

Tirsdag-fredag kl. 10-16

Café Hovedtelegraf

Tlf. 33 41 09 86

www.cafehovedtelegraf.dk

info@cafehovedtelegraf.dk

Samme åbningstider som museet.

Køkkenet åbner dog en time senere og lukker en time før museet.

Pakket magasinpost

Id.nr. 46605

PP